

**POLITICA INSTITUȚIONALĂ
a Universității Tehnice a Moldovei
privind Accesul Deschis la Informație**

Cod: POL-2-AD

Ediția 2

Revizia 0

Aprobată la ședința Senatului UTM

Proces verbal 5 din 23.11 2021

**POLITICA INSTITUȚIONALĂ
a Universității Tehnice a Moldovei
privind Accesul Deschis la Informație**

	FUNCȚIE	NUME, PRENUME	DATA	SEMNĂTURA
APROBATĂ	Rector UTM	BOSTAN Viorel	23.11.2021	
VERIFICATĂ	Prorector pentru studii	REȘITCA Vladislav	22.11.2021	
COORDONATĂ	Șef al Biroului Juridic	MARDARI Corina	16.11.2021	
	Prorector pentru cercetare și doctorat	TRONCIU Vasile	29.10.2021	
REVIZUITĂ	Șef al Bibliotecii Tehnico-Științifice a UTM	STRATAN Zinaida	25.10.2021	
	Șef al Direcției Investigații Științifice	CUJBA Rodica	20.10.2021	
ELABORATĂ	Șef al Bibliotecii Tehnico-Științifice a UTM	STRATAN Zinaida	Ianuarie 2016	

 UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI	POLITICA INSTITUȚIONALĂ a Universității Tehnice a Moldovei privind Accesul Deschis la Informație	Cod: POL-2-AD
		Ediția 2
		Revizia 0

ELABORATĂ	Șef al Bibliotecii Tehnico-Științifice a UTM	STRATAN Zinaida	Ianuarie 2016	
------------------	---	----------------------------	--------------------------	--

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

MINERVA 2019-2022
 Strengthening Research Management and
 Open Science Capacities of HEIs in Moldova and Armenia

Politica Instituțională a Universității Tehnice a Moldovei privind Accesul Deschis revizuită este unul din livrabilele elaborate în cadrul proiectului "MINERVA-Strengthening Research Management and Open Science Capacities of HEIs in Moldova and Armenia" (Ref. nr.: 597912-EPP-1-2018-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP), cofinanțat de Uniunea Europeană prin programul Erasmus+, acțiunea cheie 2 Consolidarea Capacităților în domeniul Învățământului Superior.

Revised Institutional Open Access Policy of the Technical University of Moldova is a deliverable within the project "MINERVA-Strengthening Research Management and Open Science Capacities of HEIs in Moldova and Armenia" (Ref. nr.: 597912-EPP-1-2018-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP), co-funded by the European Union through the Erasmus + programme, the key action 2 Capacity Building in the field of Higher Education.

"Sprijinul Comisiei Europene pentru producerea acestui document nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare care ar putea fi făcută a informațiilor conținute în aceasta."

"The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

I. Introducere

1. Accesul Deschis este un fenomen relativ recent utilizat în comunicarea academică și științifică. Accesul Deschis este bazat pe convingerea că cercetarea academică finanțată din fonduri publice ar trebui să fie disponibilă în mod liber, în special cu răspândirea tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) și a internetului.
2. Universitatea Tehnică a Moldovei recunoaște importanța strategică a Accesului Deschis la informație și se angajează să disemineze cât mai larg posibil rezultatele activității științifice în spiritul promovat de Inițiativa Accesului Deschis de la Budapesta (2002); Declarația de la Bethesda privind Accesul Deschis la Publicații (2003); Declarația de la Berlin privind Accesul Deschis la Cunoștințe în domeniul Științei și Științelor Umanitare (2003); Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova (2004); Principii obligatorii privind accesul public la rezultatele cercetărilor finanțate de Consiliul European de Cercetare (European Research Council) (2008); Foia națională de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul european de cercetare (2018); Recomandarea Comisiei Europene privind accesul la informațiile științifice și păstrarea acestora (2018); Recomandarea UNESCO privind Știința Deschisă (2021). Principiile de cercetare deschisă, inclusiv diseminarea promptă și accesibilitatea rezultatelor cercetării, fac parte integrantă din misiunea Universității Tehnice a Moldovei.
3. Accesul Deschis la informație este accesul digital, online, gratuit la literatură, cu restricții limitate privind drepturile de autor și de licențiere.
4. Politica de acces deschis la informație este concepută pentru a se asigura că Universitatea Tehnică a Moldovei îndeplinește cerințele Accesului Deschis, încurajând în același timp promovarea unei culturi mai largi de cercetare deschisă.
5. Există mai multe căi de acces deschis, cele mai răspândite fiind Accesul Deschis de aur și Accesul Deschis verde.
  - **Acces Deschis de aur** (Gold Open Access) este publicarea articolelor în acces deschis direct pe pagina web a revistei științifice, fără taxă de abonament. În revistele hibride autorul sau instituția plătește o taxă pentru procesarea articolului (Article Processing Charge, APC) sau plătește editorului o taxă pentru a face articolul disponibil în acces deschis.
  - **Acces Deschis verde** (Green Open Access) este publicarea în reviste tradiționale sau electronice și depozitarea sau autoarhivarea versiunii digitale (de obicei a versiunii „post-print”) într-un repozitoriu instituțional, tematic sau național îndată după apariția revistei sau după o perioadă de embargo, dar care nu depășește 6-12 luni după publicare.

II. Beneficiile Accesului Deschis

6. Publicarea electronică a rezultatelor cercetărilor științifice la UTM oferă oportunitatea de a împărtăși ideile și cunoștințele în mod liber comunității științifice și publicului larg. Eliminarea barierelor de acces va eficientiza comunicarea științifică, va mări vizibilitatea și impactul activității de cercetare. Accesul Deschis contribuie esențial la promovarea rezultatelor științifice și tehnologice de performanță, a cercetărilor inovatoare, recunoașterea semnificației și importanței lor pe plan național și internațional.

III. Obiectivele Politicii

7. Obiectivul de bază constă în administrarea și conservarea pe termen lung a lucrărilor științifice în format digital produse de comunitatea universitară și asigurarea accesului cât mai larg posibil la aceste lucrări.
8. Această politică se aplică personalului UTM care publică și / sau diseminează rezultatele cercetărilor: personalul didactic, științific, administrativ, profesori/cercetătorii invitați, doctoranzi, postdoctoranzi ș.a.

IV. Angajamentul UTM

9. Prin Politica privind Accesul Deschis Universitatea Tehnică a Moldovei:
  - Se angajează să respecte principiile Accesului Deschis care oferă transparență și să asigure accesul cât mai larg posibil la lucrările științifice produse de comunitatea universitară;
  - Susține inovația în comunicarea științifică care duce la diseminarea și reutilizarea eficientă a cercetării de înaltă calitate, inclusiv a informației pentru a facilita înțelegerea cercetării de către public;
  - Asigură administrarea și conservarea pe termen lung a lucrărilor științifice produse de comunitatea universitară în format digital ținând cont de licențele Creative Commons;
  - Asigură interoperabilitatea cu sistemele externe și angajamentul față de standardele europene privind metadatele pentru a facilita schimbul de date și asigurarea utilizării eficiente a resurselor;
  - Încurajează cercetătorii – câștigătorii de proiecte și granturi să publice lucrărilor lor în conformitate cu principiile Accesului Deschis.

V. Punerea în aplicare a Politicii

10. Biblioteca Tehnico-Științifică și Direcția Investigații Științifice vor monitoriza și vor pune în aplicare Politica instituțională a UTM privind Accesul Deschis la informație.
11. UTM va asigura Accesul Deschis de aur pentru articolele publicate în revistele științifice ale UTM (Journal of Engineering Science, Journal of Social Sciences) și înregistrarea revistelor UTM și metadatelor articolelor din aceste reviste în DOAJ.

12. UTM va asigura Accesului Deschis verde pentru celelalte tipuri de publicații științifice prin:
- Dezvoltarea Repozitoriului instituțional al UTM, care să conțină lucrările științifice editate la UTM în toate domeniile științifico-didactice: articole științifice, monografiile sau capitole în monografiile, teze de doctorat, autoreferate, materiale ale conferințelor, materiale didactice, rapoarte, prezentări etc.
  - Dezvoltarea sistemului de tip CRIS pentru monitorizarea rezultatelor obținute în cadrul proiectelor finanțate din bugetul de stat, granturi, cercetări individuale astfel încât să existe o evidență clară a activității de cercetare, care să conțină: versiunile finale ale articolelor recenzate, corectate, acceptate de a fi publicate în revistele științifice, în culegeri de lucrări la conferințe, în culegeri tematice; tezele de doctor / doctor habilitat; rezumatele la teze de doctor/ doctor habilitat; monografiile sau capitole în monografiile; rapoarte, brevete, distincții obținute la saloane de inventică etc.
Rezultatele obținute vor fi transmise la data publicării sau în caz de embargo, nu mai târziu de 6-12 luni de la publicare.
13. UTM mandatează:
- Biblioteca Tehnico-Științifică a UTM în calitate de administrator pentru gestionarea Repozitoriului Instituțional al UTM;
  - Direcția Investigații Științifice a UTM în calitate de administrator pentru gestionarea sistemului de tip CRIS al UTM.
14. În vederea asigurării calității publicațiilor editate la UTM se recomandă recenzarea acestora și verificarea la plagiat.
15. În cazul în care editura la care a apărut lucrarea nu permite autoarhivarea ei, autorii sunt obligați să prezinte la Biblioteca Tehnico-Științifică și Direcția Investigații Științifice următoarele metadate ale lucrării: titlul, autorii, afilierea autorilor, abstractul lucrării, cuvintele cheie, abstractul.
16. Responsabilii pentru realizarea și promovarea acestei politici, soluționarea litigiilor cu privire la interpretarea și aplicarea ei, realizarea modificărilor pe baza recomandărilor din partea părților interesate sunt Prorectorul pentru cercetare și doctorat, Șeful Direcției Investigații Științifice și Directorul Bibliotecii Tehnico-Științifice.
17. Politica Instituțională a UTM privind Accesul Deschis se va reînregistra în formă de mandat instituțional în registrul ROARMAP (Registry of Open Access Repositories Mandatory Archiving Policies) care autorizează Accesul Deschis la rezultatele cercetărilor științifice, realizate din fonduri publice.
18. Politica Instituțională a UTM privind Accesul Deschis are efect imediat, intră în vigoare din data aprobării de Senatul UTM și va fi revizuită odată în 5 ani sau ori de câte ori este necesar.

VI. Copyright și licențe

19. Autorii care publică într-o revistă cu acces deschis sau într-o revistă hibrid ar trebui să aleagă Licența Creative Commons (CC), care permite cea mai mare libertate de reutilizare și este mandatată în politicile finanțatorilor (CC BY).
20. Autorii trebuie să solicite permisiunea editorilor, organizatorilor de conferințe pentru a depozita o versiune full text a publicării într-un repository.
21. Orice lucrare publicată de UTM trebuie să fie lansată sub licență Creative Commons de Atribuire-Necomercial (CC BY-NC).